

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠ.ΜΕ.ΔΙ./ΓΓΔΕ

Αρμόδιος:
Τηλέφωνο: 6422856
FAX: 6401424
Τ.Κ. 101 78 Αθήνα

Βαθμ.Πρωτ.

Αθήνα 30-6-2010
Αριθ. Πρωτ. 2489/ΓΕ

ΠΡΟΣ: Δ/νση Μητρώων
και Τεχν. Επαγ/των (Δ15)

ΘΕΜΑ: Στελέχωση εργοληπτικών επιχειρήσεων από υπάλληλους του
ευρύτερου δημόσιου τομέα.

ΣΧΕΤ.: Το υπ' αριθ. Δ15/οικ/11829/2-6-2010 έγγραφό σας.

Με το ανωτέρω σχετικό εκτίθεται ότι υπάλληλος, με σύμβαση αορίστου χρόνου, της εταιρείας του δημόσιου τομέα με την επωνυμία «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ» (ΕΑΒ ΑΕ) ζητά την αναθεώρηση του πτυχίου ατομικής εργοληπτικής εταιρείας την οποία κατέχει και στελεχώνει ο ίδιος. Με αφορμή την αίτηση αυτή, τίθενται ερωτήματα σχετικά με τη δυνατότητα στελέχωσης εργοληπτικών επιχειρήσεων και μελετητικών γραφείων από υπαλλήλους φορέων του δημόσιου τομέα. Στα ερωτήματα αυτά η γνώμη μας είναι η ακόλουθη:

Α. Επὶ του θέματος αν μπορεί να στελεχώνεται επιχείρηση του ΜΕΕΠ υπάλληλος φορέα του δημόσιου τομέα, κρίσιμη είναι η διάταξη του άρθρου 107 παρ. 21 του Ν 3669/2008, στην οποία ορίζονται τα ακόλουθα:

«21. Τεχνικοί υπάλληλοι ή υπάλληλοι με άλλες ειδικότητες, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε προσδιορίζεται και στον οποίο περιλαμβάνονται και οι συνταξιούχοι των κοινωφελών οργανισμών, τραπεζών του δημόσιου τομέα, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. και γενικά επιχειρήσεων που ελέγχονται από το Δημόσιο, δεν επιτρέπεται να στελεχώνουν επί μία διετία εργοληπτικές επιχειρήσεις και να έχουν οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μίσθωσης έργου με τις εργοληπτικές επιχειρήσεις Μ.Ε.ΕΠ. μέσα στο πρώτο έτος από τη συνταξιοδότηση τους. Επίσης, για μία διετία δεν εγγράφονται οι ανωτέρω συνταξιούχοι στο μητρώο μελετητών ούτε χορηγείται πτυχίο μελετητή και ισχύουν γενικά οι

περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου. Παράβαση των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων, καθ' οιονδήποτε τρόπο διαπιστούμενη, επιφέρει την αυτοδίκαιη διαγραφή της επιχείρησης από το Μ.Ε.ΕΠ. και του τεχνικού από το Μ.Ε.Κ.. Για τη διαγραφή αυτή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.»

Για την ερμηνεία της διάταξης αυτής εκδόθηκαν:

α) Η γνωμοδότηση **578/1995 του ΝΣΚ**, κατά την οποία οι αναφερόμενοι στη σχετική διάταξη (η οποία προστέθηκε ως παρ. 13 στο άρθρο 17 του Ν 1418/1984, με το Ν 2229/1994) περιορισμοί δεν αφορούν μόνο τεχνικούς υπαλλήλους που στελεχώνουν τεχνικές υπηρεσίες που ασχολούνται με το κύκλωμα μελέτης και κατασκευής δημοσίων έργων, αλλά τους τεχνικούς υπαλλήλους γενικώς, ανεξαρτήτως ειδικότητας και προσόντων, εφόσον συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, ΝΔΔΔ ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

β) Η γνωμοδότηση **289/2008 του ΝΣΚ** (δεκτή από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ με το υπ' αριθ. Δ15/οικ/26402/27-10-2008 έγγραφο), στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται (σελ. 5), ότι παρότι δεν τίθεται ρητά σχετική διάταξη, το κώλυμα αυτό για την εκ μέρους συνταξιούχων υπαλλήλων στελέχωση εργοληπτικών επιχειρήσεων, ισχύει πολύ περισσότερο («εν τω μείζονι το έλασσον») για τον χρόνο κατά τον οποίο ο υπάλληλος είναι εν ενεργεία, οπότε ο σκοπός του νόμου, δηλαδή η αποφυγή σχέσεων εξάρτησης και σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των εργοληπτικών επιχειρήσεων και των τεχνικών υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, οδηγεί στην ίδια ερμηνευτική λύση.

Πρέπει εξ άλλου να αναφερθούν για την συγκεκριμένη περίπτωση ειδικά και τα ακόλουθα: Στη συνημμένη στο έγγραφό σας σύμβαση εργασίας με ημερομηνία 24-9-2001, αναφέρονται οι ακόλουθοι κρίσιμοι όροι: α) ότι ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση απασχόλησης επί 7,5 ώρες ημερησίως (βλέπετε ΙΙ. Όροι παροχής εργασίας παρ. 2), προφανώς πρωινές και ότι απαγορεύεται να εργάζεται παράλληλα ή να παρέχει υπηρεσίες σε άλλο εργοδότη, ή να ασκεί επιχείρηση για λογαριασμό του, χωρίς προηγούμενη έγκριση της ΕΑΒ (παρ. 3 περ. στ των όρων παροχής εργασίας), άδεια που δεν προκύπτει να έχει χορηγηθεί.

Περαιτέρω, στο Ν 3669/2008, άρθρο 92 παρ. 5, ορίζεται ότι «Οι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Κ. επιτρέπεται να στελεχώνουν μία μόνο εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ.. Η συμμετοχή τους πρέπει να είναι ενεργός και παρακολουθείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. μπορεί να παραπέμψει τα ανωτέρω στελέχη, των οποίων η συμμετοχή κρίνεται εικονική ή ανεπαρκής, στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Η ελάχιστη στελέχωση της επιχείρησης πρέπει να είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της και να αποδεικνύεται με βεβαίωση ασφάλισης του προσωπικού από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.»

Από τη διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με το καθεστώς απασχόλησης του αιτούντος, προκύπτει ότι είναι πρακτικά αδύνατο για τον αιτούντα να συμμετέχει ενεργά στις εργασίες της εργοληπτικής επιχείρησης χωρίς να παραβιάζει τους όρους της σύμβασης εργασίας του, συνεπώς η συμμετοχή του στις εργασίες της εργοληπτικής επιχείρησης είναι προδήλως εικονική και τούτο διότι τα δημόσια έργα εκτελούνται κατά κανόνα τις πρωινές ώρες, στις οποίες είναι εφικτή η επίβλεψη και εν γένει διαχείριση τους, από τους υπαλλήλους των δημοσίων υπηρεσιών και φορέων.

Κατά συνέπεια, αφενός η αδιάσπικτη διατύπωση του νόμου οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν επιτρέπεται να στελεχώνουν, κατά τη διάρκεια της ενεργού υπηρεσίας τους, οι τεχνικοί υπάλληλοι ή υπάλληλοι με άλλες ειδικότητες των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, εργοληπτικές επιχειρήσεις. Η ΕΑΒ αποτελεί προδήλως φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως ευθέως προκύπτει από το συνημμένο έγγραφό της υπ' αριθ. 51100-10-02-0400/Φ 010/11-2-2010, συνεπώς οι υπάλληλοί της εμπίπτουν στο προαναφερόμενο κώλυμα. Ως εκ περισσού πρέπει να αναφερθεί ότι αφενός ο αιτών δεν (φαίνεται να) διαθέτει την απαραίτητη άδεια της ΕΑΒ ΑΕ και αφετέρου ότι δεν έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει ενεργά στις εργασίες της επιχείρησης που στελεχώνει.

Β. Ως προς το ζήτημα της στελέχωσης γραφείο μελετών από υπάλληλο φορέα του δημόσιου τομέα, η απάντηση που προκύπτει ευθέως από τη διάταξη του άρθρου 39 του Ν 3316/2005, παρ. 2 περ. α είναι αρνητική δεδομένου ότι, κατά τη διάταξη αυτή, δεν έχουν καν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών τα πρόσωπα που εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε αναθέτουσα αρχή, όπου αναθέτουσα αρχή, υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 9 του νόμου είναι όλοι οι (λεγόμενοι και) φορείς του δημόσιου τομέα. Η διάταξη αυτή του Ν 3316/2005 έχει αντικαταστήσει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 21 του άρθρου 107.

Γ. Κατά τα λοιπά η άσκηση του επαγγέλματος του ιδιώτη μηχανικού από υπάλληλο φορέα του δημόσιου τομέα και η υπογραφή εκ μέρους του οικοδομικών αδειών δεν αποτελεί αντικείμενο της υπηρεσίας σας, ούτε σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με το θέμα που αποτέλεσε την αφορμή του ερωτήματος και γι' αυτό παρέλκει η απάντηση στα υπ' αριθ. 2.1 και (εν μέρει) 2.2 ερωτήματα.

